

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ АКСУБАЙ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
ТРУДОЛЮБОВО АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ БАШКАРМА КОМИТЕТЫ

КАРАР

№ 1

10.04.2017 ел

Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Трудолюбово авыл жирлеге территориясен төзеклөндөрү һәм бергәләп тоту кагыйдәләре турында

«Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрдәгә 131-ФЗ номерлы Федераль законның 14 статьясы, «Татарстан Республикасында жирле үзидарә турында» 2004 елның 28 июлдәгә 45-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы, Татарстан Республикасы Президентының «биналарга һәм ашыгыч оператив хезмәтләрнең транспорт чаралары корылмаларына, 6 Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Трудолюбово авыл жирлеге муниципаль берәмлеге Уставы һәм Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Трудолюбово авыл жирлеге муниципаль берәмлегенең кичке һәм төнгө төзеклөндөрү дәрәжәсен, архитектура-сәнгать күренешен арттыру максатларында Трудолюбово авыл жирлеге башкарма комитеты

Карар кабул итте:

1. ТР Аксубай муниципаль районы Трудолюбовский авыл жирлеге территориясен төзеклөндөрү һәм тоту кагыйдәләрен яңа редакциядә расларга (кушыла).

2. Үз көчен югалткан дип тану:

Трудолюбовский авыл жирлеге Башкарма комитетының 26.03.2010 ел по 2 карары санитар тоту, жыештыруны оештыру, чисталыкны тәэмин итү турында һәм Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Трудолюбовский авыл жирлеге территорияләре тәртибе»;

3. Әлеге карарны Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Трудолюбовское авыл жирлеге муниципаль берәмлегенең мөғълүмати стендларында һәм Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районының рәсми сайтында игълан итәргә: [http:// Aksubayevo.tatarstan.ru](http://Aksubayevo.tatarstan.ru)

Трудолюбово авыл жирлеге
башкарма комитеты житәкчесе

Р. К. Көнәфин

ТР АКСУБАЙ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ ТРУДОЛЮБОВО АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ ТЕРРИТОРИЯСЕН ТӨЗЕКЛӘНДЕРҮ ҺӘМ ТОТУ КАГЫЙДӨЛӘРЕ

1. Гомуми нигезләмәләр

1.1. Аксубай муниципаль районы Трудолюбовский авыл жирлеге муниципаль берәмлеге территориясен төзекләндерү һәм тоту кагыйдәләре (алга таба текст буенча) - Кагыйдәләр) Россия Федерациясе Конституциясе, «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрдәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, Татарстан Республикасы Конституциясе, «Татарстан Республикасында жирле үзидарә турында» 2004 елның 28 июлдәге 45-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы, Аксубай муниципаль районы Трудолюбово авыл жирлеге муниципаль берәмлеге Уставы нигезендә эшләнгән.

1.2. Өлеге кагыйдәләр гамәлдәге законнарға ярашлы рәвештә торак пунктлар территориясен төзекләндерү һәм яшелләндерүне оештыру тәртибен билгели һәм барлык физик һәм юридик затлар өчен, аларның оештыру-хокукый формаларына карамастан, мөҗбүри.

1.3. Бу кагыйдәләрдә төшенчәләр кулланыла:

территорияне төзекләндерү инженерлык эзәрлеге һәм куркынычсызлыкны тәмин итү, яшелләндерү, япмалар төзү, яктырту, кече архитектура формаларын һәм монументаль сәнгать объектларын урнаштыру буенча чаралар комплексы.

- территорияләрне җыештыру-житештерү һәм куллану калдыкларын, башка чүп-чарны, карны, шулай ук халыкның экологик һәм санитар-эпидемиологик иминлеген тәмин итүгә һәм әйләнә-тирә мохитне саклауга юнәлдерелгән башка чараларны җыю, махсус алып барылган урыннарға чыгару белән бәйлә эшчәнлек төре;

йорт хужасы-милек хокукында булган торак бинадан файдаланучы (файдаланучы) физик (юридик) зат, яки торак бинаның хужасы яки вәкаләтле зат белән килешү (килешү) буенча: милекче;

-яңәшәдәге территория-газоннар, кече формадагы архитектура объектлары һәм башка корылмалары булган территория участогы, ул турыдан-туры милек хокукында физик яки юридик затныкы булган җир участогы, арен-ды, даими (сроксыз) файдалану, гомерлеккә мирас итеп алынган милек чигенә тоташа.

Яңәшәдәге территорияләрнең чикләре, әгәр җир участогы, җир участогыннан түләүсез Ашыгыч файдалану, гомерлеккә мирас итеп алынган милек килешүләре белән башкача билгеләнмәгән булса, билгеләнә:

1) ике яклы төзелешле урамнарда биләгән участок озынлыгы буенча, киңлеге буенча урамның йөрү өлеше күчешенә кадәр;

2) биләгән участок озынлыгы буенча бер яклы төзелешле урамнарда, ә киңлеге буенча урамның бөтен киңлегенә, шул исәптән каршы тротуар һәм тротуар артында 10 метр;

3) юлларда, сәнгать оешмаларына, шулай ук торак микрорайоннарда, карьерларга, гаражларга, складларга һәм җир участокларына керү юлларында юлның бөтен озынлыгы буенча, шул исәптән 10 метрлы яшел зона буенча;

4) төзелеш майданчыкларында төзелешнең бөтен периметры буенча 15 метрдан да ким булмаган территория;

5) капитал булмаган сөүдә, җәмәгәт туклануы һәм көнкүреш хезмәтә объектлары өчен халыкны вание 10 метрдан да ким булмаган радиуста.

- гомуми файдалану территориясе янәшәдәге территория һәм гомуми файдалануның башка территориясе (парклар, скверлар, куаклар, бакчалар, бульварлар, мейданнар, урамнар һ. б.);

- яшеллекләрнең торгызу бәясә-муниципаль соб-ственодагы яшеллекләргә зыян китергән өчен түләнгән торган зыянны матди компенсацияләү, санкцияләнгән күчәрел утыртулар яки яшеллекләрне жимергәндә, шулай ук аларны зарарлаганда яки юк иткәндә алына;

яшеллекләр агач, куак һәм үлән үсемлекләре, торак пунктлар территориясендә урнашкан;

- калдыкларны вакытлыча саклау урыны-контейнер майданчыгы, каты көнкүреш калдыкларын жыю өчен билгеләнгән контейнерлар;

-калдыклар житештерүче-үз эшчәнлегә нәтижәсендә калдыклар барлыкка китерүче физик яки юридик;

территорияне төзекләндерү элементлары декоратив, техник, планлаштыру, конструктив жайланмалар, үсемлек компонентлары, төрле төр жиһазлар һәм бизәкләр, кече архитектура формалары, капитал булмаган стационар булмаган корылмалар, тышкы реклама һәм төзекләндерүнең состав өлешләре буларак кулланыла торган мөһлүмат.

ташландык транспорт чарасы – миләкче тарафыннан алты ай һәм аннан да күбрәк вакытка калдырылган транспорт чарасы, аңа башка затларның ирекле керүен кире какмый (ишәкләр, кузовның пыялалану элементлары, кузовның башка элементлары, ябык ишәкләр, ишәкләрне бикләү мөмкин булмау һ. б.), шулай ук билгеләнгән максат буенча куллану мөмкин түгеллегә билгеләренә ия (түбән тәгәрмәчләр, тәгәрмәчләр булмау яки башкалар кон-структив детальләр һәм башкалар), һәм шул ук вакытта гомуми файдалану урыннарында (придо-мов территорияләрендә)булган, транспорт чараларын саклау өчен билгеләнмәгән (транспорт чараларын урнаштыру өчен махсус билгеләнгән урыннардан тыш) яки транспорт чараларын урнаштыру өчен махсус билгеләнгән урыннарда (парковкаларда, парковка урыннарында, түләүле автостоянкаларда, гаражлардан яки башка биналардан, техниканы саклау өчен билгеләнгән биналардан тыш) озак вакыт (алты ай һәм аннан да күбрәк) булган һәм юл йөрүгә, юл йөрүгә комачаулаган жәяүлеләр, территорияне жыештыру, ашыгыч хезмәтләр автомашиналары, башка махсус транспорт, подъездларга чүп жыю машиналары йөрү, чүп контейнерларына һәм (яки) күләменә әлегә Кагыйдәләрнең таләпләрен бозып, Көчек. Автомобильләр йөрү, жәяүлеләр йөрү, территорияләргә жыештыру, ашыгыч хезмәтләр машиналары, башка махсус транспорт, подъездларга, чүп жыю машиналары йөрү, шулай ук террорчылыкка янаган куркынычны бетерү өчен ташланган транспорт чарасы билгеләнгән тәртиптә эвакуацияләнергә тиеш;

– транспорт чараларын урнаштыру өчен махсус билгеләнгән урыннар-законнар нигезендә оештырылган автомобиль тукталышлары, гаражлар, ремонт остаханәләре һәм башка биналар, техниканы саклау (хезмәт күрсәтү) өчен билгеләнгән биналар; Министрлар Советы – Россия Федерациясә Хөкүмәте карары белән расланган Россия Федерациясә Юл хәрәкәте кагыйдәләре нигезендә билгеләнгән парковкалар (парковка урыннары) 23.10.1993 № 1090 «юл хәрәкәте кагыйдәләре турында»;

- йорт яны территориясе - күпкварлы торак бинага якин жир участогы, яшелләндерү элементларын, керү юлларына жәяүлеләр юлларын, йортка керү юлларын, әлегә йортта яшәүчеләр өчен майданчыкларны (балалар, спорт, ял итү, контейнерлар, этләр йөрү өчен) һәм йортны хезмәтләндерү, эксплуатацияләү һәм төзекләндерү өчен билгеләнгән башка объектларны үз эченә ала.

йорт хужалыгы территориясә жир участогы, үз-стенада яки башка хокукта булган, тиешле атрибуты булган торак бина койма, күрсәткечләр һ. б.;

ташландык комплектсыз автотранспорт хужасы баш тарткан транспорт чарасы; хужасы булмаган транспорт чарасы; транспорт чарасы хужасы билгесез булган ство. Транспорт чарасының кемлегә (миләкченең булуы яки булмавы) турында нәтижәләренә Эчке эшләр органнарының тиешле хезмәтләре тәкъдим итә.

ашыгыч оператив хезмэтләрнең транспорт чаралары янғын күзәтчеләге хезмәте, гадәттән тыш хәлләрдә реакция хезмәте, полиция, ашыгыч медицина ярдәме хезмәте, газ челтәренең авария хезмәте, террорга каршы хезмәт транспорт чаралары.

1. Территорияне жыештыру

2.1 Трудолюбово авыл җирлегә муниципаль берәмлегә территориясендә чистарту һәм жыештыру системасы рациональ жыюны, тиз арада бетерүне, ышанычлы зарарсызландыруны һәм көнкүреш калдыкларын икътисади яктан максатчан утильләштерүне күздә тотарга тиеш.

2.2. Чистарту объектлары булып: йорт хужалыгы территориясе, урам юллары, социаль-мәдәни билгеләнештәге объектлар, предприятиеләр, учреждениеләр һәм оешмалар территорияләре, скверлар, майданнар, гомуми файдалану урыннары, ял итү урыннары тора.

2.3 физик һәм юридик затлар, аларның оештыру-хокукый формаларына карамастан, гамәлдәге законнарға, әлеге Кагыйдәләргә ярашлы рәвештә, милек хокукында яки башка әйберләр хокукында аларга караган җир кишәрлекләрен һәм янәшәдәге территорияләренә вакытында һәм сыйфатлы чистартуны һәм жыештыруны тәэмин итәргә тиеш.

Башка территорияләренә жыештыруны муниципаль берәмлек бюджетында бу максатларга каралган акчалар чикләрендә махсуслаштырылган(ми) оешма (ями) белән килешү буенча Трудолюбовский авыл җирлегә башкарма комитеты оештыра.

2.4. Һәр сәнгать оешмасы саклагыч яшел полосалар булдырырга, торак кварталларны җитештерү корылмаларыннан сакларга, оешмадан һәм төзелешләрдән чыгу юлларын төзекләндерергә һәм чисталыкта тотарга тиеш.

2.5. Трудолюбовский авыл җирлегә муниципаль берәмлегә территориясендә җитештерү һәм куллану калдыкларын санкцияләнмәгән ванна урыннарында туплау һәм урнаштыру тыела.

Җитештерү һәм куллану калдыкларын санкцияләнмәгән урыннарға урнаштырган кешеләр әлеге территорияне үз хисабына жыештыралар һәм чистарталар, ә кирәк булганда җир участогын рекультиви - вациялиләр.

Җитештерү һәм куллану калдыкларын рөхсәтсез чүплекләргә урнаштырган затларны билгеләү мөмкин булмаган очракта, җитештерү һәм куллану калдыкларын бетерү һәм валок территорияләрен ре-культивацияләү Кагыйдәләренә 2.3 пункты нигезендә әлеге территорияне жыештыруны тәэмин итәргә тиешле затлар хисабына башкарыла.

2.6. Калдыкларны һәм чүп-чарны жыю һәм чыгару гамәлдәге норматив хокукый актлар белән билгеләнгән тәртиптә контейнер яки бестарный система буенча башкарыла.

2.7. Трудолюбовский авыл җирлегә муниципаль берәмлегенә гомуми файдалану территориясендә калдыкларны һәм чүп-чарны яндыру тыела.

2.8. Трудолюбовский авыл җирлегә муниципаль берәмлегә территорияләрен жыештыруны оештыру аларның җитештерүчеләрендә калдыклар барлыкка килүнең норматив күләме күрсәткечләрен куллану нигезендә башкарыла.

2.9. Торак йортлардан, сөүдә һәм гомуми туклану оешмаларыннан, мәдәнияттән, балалар һәм дөвалау учреждениеләреннән көнкүреш калдыкларын һәм чүп-чарны чыгару әлеге орган-низация һәм йорт хужалары, шулай ук башка калдыклар җитештерүчеләр тарафыннан мөстәкыйль рәвештә яки махсуслаштырылган оешмалар белән килешүләр нигезендә башкарыла.

2.10. Төзелеш һәм башка оешмалар төзелеш, ремонт-төзелеш һәм торгызу эшләрен башкарганда төзелеш майданчыкларына якин территорияләрдә 5 метр радиуста төзелеш материаллары, туфрак һәм төзелеш калдыкларын жыештырырга тиеш.

Төзелеш чүп-чарларын ремонттан чыгару ре-монтны гамәлгә ашыручы кешеләр көчә белән махсус билгеләнгән урыннарға башкарыла.

Ремонт вакытында барлыкка килгән төзелеш чүп-чарларын вакытлыча саклау урыннарында җыю тыела.

2.11. Муниципаль берәмлектә кагыйдәләрнең 2.3 пунктында алынган физик һәм юридик затларның җитештерү һәм куллану калдыкларын җыю һәм җыештыру һәм техник хезмәт күрсәтү белән калдыкларны вакытлыча саклау урыннары оештырылырга мөмкин. Контейнерлар урнаштыру өчен майданчыклар торак йортлардан, балалар учреждениеләреннән, спорт майданчыкларыннан һәм халыкның ял итү урыннарыннан 20 метрдан да ким булмаган, әмма 100 метрдан да артык булмаган аралыкта ерак булырга тиеш. Планлы-дәими системаны оештыру һәм көнүзгә калдыкларын бетерү режимы тиешле Башкарма комитетның алдан кую һәм санитар-эпидемиологик хезмәт белән килешү карары нигезендә билгеләнә»;

2.12. Урамнарда, майданнарда, скверларда һәм башка җәмәгать урыннарында җитештерү һәм куллану калдыклары белән тыгылуны булдырмау өчен калдыкларны вакытлыча саклау өчен махсус кечкенә савытлар (урналар, баклар) урнаштырыла. Җитештерү һәм куллану калдыкларын вакытлыча саклау өчен савытлар урнаштыру һәм аларны чистарту 2.3 пункты белән тиешле территорияләргә җыештыру өчен җаваплы кешеләр тарафыннан башкарыла. Кагыйдә.

Урналар (баклар) төзек һәм чиста хәлдә тотылырга, чүп-чар тупланган саен чистарынырга һәм айга бер тапкырдан да сирәгрәк юылырга һәм дезинфекцияләнергә тиеш.

2.13. Контейнер майданчыгыннан һәм аңа якин территориядән контейнерлардан чүп ташу транс-портына төялгәндә төшеп калган җитештерү һәм куллану калдыкларын чыгару калдыкларны чыгаруны гамәлгә ашыручы оешма хезмәткәрләре тарафыннан башкарыла.

2.14. Калдыкларны чыгару аларны ташу вакытында югалту мөмкинлеген булдырмау, авария хәлен булдыру, транспортланган калдыкларның кешеләргә сәламәтлегенә һәм әйләнә-тирә мохиткә зыян китерү ысуллары белән башкарылырга тиеш.

Куркыныч калдыкларны чыгару Россия Федерациясә законнары таләпләренә туры китереп лицензиялә оешмалар тарафыннан башкарыла.

2.15. Канализацияләргә булмаган торак биналарда, зур әйберләргә чокырга элгүенә комачаулаучы, 5x5 см-дан артмаган ячейкалы, су үткәрми торган төбә, стеналары һәм капкачлары булган туалет һәм юыну пычракларын бергә җыю өчен, җылытылган чокырлар булырга тиеш.

До-мов һәм урамнар территориясеннән тыш чүплекләр һәм пычраклар агызу, җитештерү һәм куллану калдыкларын урам юлларына чыгару тыела.

2.16. Сыек пычраклар махсус транспортлы оешмалар тарафыннан килешүләр яки бер тапкыр бирелә торган гаризалар буенча чыгарыла.

2.17. Йорт хужалары чүп җыю урыннарына һәм чокырларга керү юлларын тәэмин итәргә тиеш. Чүп җыючыларга керү мөмкинлегә булмаган очракта, соңгылары йорт хужалары көчә һәм акчалары белән йөкләү урынына китерелә.

2.18. Су агымы канауларын, лоткаларны, торбаларны, ишегалларыннан жир өстендәгә һәм жир астындагы суларны чыгару өчен билгеләнгән дренажларны чистарту һәм җыештыру Кагыйдәләрнең 2.3 пунктында күрсәтелгән кешеләр тарафыннан башкарыла.

2.19. Суны тротуарларга, газоннарда, юлның йөрү өлешенә агызу рөхсәт ителми, ә авария эшләрен башкарганда суны агызу коммуникацияләргә хужалары белән килешү буенча һәм ташландык агынтыларны су агызу буенча эшләргә чыгымнарны каплау белән махсус чышмалар яки шланглар буенча якындагы фекаль яки яңгыр канализациясә коеларына гына рөхсәт ителә.

2.20. Санкцияләнгән калдыкларны һәм башка чүп-чарны саклау һәм утильләштерү урыннарын тоту һәм эксплуатацияләү норматив хокукый акт-тамилар билгеләгән тәртиптә башкарыла.

2.21. Электр тапшыру линияләрен, газ, суүткөргеч һәм җылылык челтәрләрен урнаштыру һәм эксплуатацияләү өчен бүлөп бирелгән территорияләргә җыештыру

һәм чистарту өлеге челтәрләрне һәм электр тапшыру линияләрен эксплуатацияләүче оешмаларның көчләре һәм мохитләре белән башкарыла. Әгәр өлеге пунктта күрсәтелгән челтәрләр хужасыз булса, территорияләрне җыештыру һәм чистартуны хужасыз милекне саклау һәм эксплуатацияләүне тәэмин итү турында килешү төзелгән оешмалар башкара.

2.22. Күзәтү коеларын, җир асты коммуникацияләрен чистартканда, туфрак, чүп-чар, пычрак-син махсус савытка тупланалар һәм шунда ук оешмалар көче белән чыгарыла-лар, чистарту эшләре белән шәгыйльләнеләр.

Урамнарның юл өлешенә, тротуарларга һәм газоннарга пычраклар салу тыела.

2.23. Юл хәрәкәтенә комачаулаучы урамда ташланган әйберләрне җыю өлеге объектларга хезмәт күрсәтүче оешмаларга йөкләнә.

2.24. Комплектсыз (төзек булмаган) транспорт чарасын йортларга якин территорияләрдә саклау тыела.

2.25. Газоннарда, елга, күл, сулык ярларында, чишмә янында, колонкаларда, тротуарларда, паркларда, скверларда транспорт чараларын юу һәм ремонтлау тыела.

3. Язгы-жәйге чорда территорияләрне җыештыру үзенчәлекләре

3.1. Язгы-жәйге җыештыру чоры 15 апрельдән 15 октябрьгә кадәр билгеләнә һәм урамнарның, тротуарларның, майданнарның, йорт яны территорияләренә хәрәкәт итү өлешен сөртүне күзәтә.

Климат шартларына бәйле рәвештә, Трудлюбово авыл җирлегә башкарма комитеты күрсәтмәсе буенча язгы-жәйге урып-җыю чоры үзгәртелергә мөмкин.

4. Көзге-кышкы чорда территорияләрне җыештыру үзенчәлекләре

4.1. Көзге-кышкы җыю чоры 15 октябрьдән 15 апрельгә кадәр билгеләнә һәм алдында чүп-чарны, карны һәм бозны, пычракны җыюны һәм чыгаруны, урамнарда чиркәп катнашмасы белән ком сибүне күзәтә.

Климат шартларына бәйле рәвештә, Трудлюбово авыл җирлегә башкарма комитеты күрсәтмәсе буенча көзге-кышкы җыештыру чоры үзгәртелергә мөмкин.

4.2. Яфрак төшү чорында беркетелгән территорияләрне җыю өчен җаваплы оешмалар урамнар һәм магистральләр, ишегалды территорияләре буйлап газоннарда коелган яфракларны җыялар һәм аны чыгаралар. Агачларның һәм куакларның компле өлешенә Яфраклар җыю тыела.

4.3. Яңа төшкән карны валларга һәм өемнәргә салу барлык урамнарда, майданнарда, яр буйларында, бульварларда һәм скверларда рөхсәт ителә.

4.4. Урамның киңлегенә һәм хәрәкәт характерына бәйле рәвештә, анда валлар юлның ике ягында да яки тротуар буйлап юлның бер ягында кирәкле юллар һәм юллар калдырып, юлның ике ягында да булырга мөмкин.

4.5. Паркларда, бакчаларда, скверларда һәм башка яшел зоналарда юлларны җыештырганда, химик реагентлар булмаган карны вакытлыча җыю рөхсәт ителә, яшеллекләренә саклау һәм эрегән суларның агымын тәэмин итү шарты белән алдан эзерләнгән бу максатлар өчен майданчыкларга.

4.6. Тыю:

магистральләрнең, урамнарның һәм юлларның йөрү өлешенә кар, квартал эчендәге юллардан, ишегалды территорияләреннән, предприятиеләр территорияләреннән, орган-низация, төзелеш майданчыкларыннан, сәүдә объектларыннан чыккан счи кар чыгарырга яки күчерергә;

пычрак һәм тозлы карны, шулай ук га-зоналарга, чәчәк бакчаларына, куакларга һәм башка яшел зоналарга бозны күчерү һәм күчерү.

тротуарларда.

4.7. Түбәләрне кардан чистарту һәм сосулекларны бетерү бина һәм корал хужаларына йөкләнә һәм куркынычсызлык тәэмин итү белән дежурларны билгеләү, тро-

туарларны саклау, биеклектә эшләүче кешеләрне иминият жиһазлары белән жиһазландыру башкарылырга тиеш.

Биналарның хужалары (арендаторлары) түбөләрне кардан, боздан һәм сосулеклардан вакытында чистартуны оештырырга тиеш.

Тышкы су агызылучы түбөләрне вакыт-вакыт кардан чистартырга кирәк, калынлыгы 30 см артык булган кар катламы барлыкка килүгә юл куймаска кирәк. Карны түбөдән төшергәндә, кешеләрнең иминлеген тәэмин итү буенча чаралар күрелергә тиеш, шулай ук, агачлар, куаклар, урам электр яктырту һава линияләре, сузгычлар, реклама конструкцияләре, юл билгеләре, элемент линияләре, билге.

Түбөдән төшкән карны шунда ук чыгарырга кирәк.

Махсус оешмалар жыештырган юлларда карны түбөдән алып чыгып киткәнче ташларга һәм алар белән уртак валга салырга кирәк.

4.1. Ашыгыч оператив хезмәтләрнең транс-тегү чаралары биналарына һәм корылмаларына киртәсез йөрүне тәэмин итү

4.1.1. Янгың сүндерү максатларында кулланыла торган биналарга, корылмаларга, ачык складларга, тышкы янгың баскычларына һәм су чыганакларына Юллар, юллар һәм керү юллары һәрвакыт янгың сүндерү техникасы өчен ирекле булырга, төзек хәлдә тотылырга, кыш көне кардан һәм боздан чистартылырга тиеш.

4.1.2. Юлларны һәм юлларны ремонтлау өчен Ябу яки башка сәбәпләр аркасында янгың сүндерү машиналарын йөртүчеләргә комачаулау турында янгың сүндерү бүлекчеләренә кичекмәстән хәбәр итәргә кирәк.

4.1.3. Юллар ябылган вакытта тиешле урыннарда урау юл күрсәткечләре урнаштырылырга яки ремонтлана торган участоклар һәм су чыганакларына керү юллары аша кичүләр урнаштырылырга тиеш.

5. Тышкы төзекләндерү элементларын тоту тәртибе

5.1. Тышкы төзекләндерү элементларының эчтәлегенә гомуми таләпләр.

5.1.1. Тышкы төзекләндерү элементларын, шул исәптән һәйкәлләрне, мемориалларны торгызу һәм ремонтлау эшләрне, физик һәм (яки) юридик затлар, аларның оештыру-хокукый формаларына карамастан, милек хокукында тышкы төзекләндерүнең тиешле элементларына ия булган, хужалык алып баруны үз эченә ала. Оператив идарә итү, яки милекче яки кеше, вәкаләтле-чен милекче белән килешүләр нигезендә.

Физик һәм юридик затлар янәшәдәге территорияләрдә урнашкан төзекләндерү элементларын тотуны оештыралар.

5.1.2. Киртәләр, коймалар, газон һәм тротуар коймалары, киосклар, палаткалар, павильоннар, объектлар, белдерүләр өчен стендлар һәм башка жайланмалар төзү һәм урнаштыру Россия Федерациясе законнары, жирле үзидарә органнарының норматив хокукый актлары белән билгеләнгән тәртиптә рәхсәт ителә.

5.1.3. Төзелеш майданчыклары бөтен периметр буенча урнаштырылган үрнәктәге тыгыз койма-ром белән әйләндереп алынырга тиеш. Стеналарда минималь юллар булырга тиеш.

5.2. Билге һәм реклама.

5.2.1. Бу максатлар өчен билгеләнмәгән урыннарда газеталар, афишалар, плакатлар, төрле белдерүләр һәм рекламалар урнаштыру һәм ябыштыру тыела.

Газеталарны, плакатларны, афишаларны, төрле белдерүләрне махсус-ально урнаштырылган щитларда яки реклама тумбаларында гына ябыштырырга рәхсәт ителә.

5.2.2. Тышкы реклама чараларын урнаштыру һәм эксплуатацияләү Аксубай муниципаль районы Трудлюбово авыл жирлеге башкарма комитеты карары белән билгеләнгән тәртиптә башкарыла.

5.3. Биналарны һәм корылмаларны ремонтлау һәм тоту.

5.3.1. Биналарны һәм корылмаларны эксплуатацияләү, аларны ремонтлау яңа кагыйдәләргә һәм техник эксплуатация нормаларына ярашлы башкарыла.

5.3.2. Агымдагы һәм капитал ремонт, биналарның һәм корылмаларның фасадларын буяу аларның техник торышына бәйле рәвештә яки милекче белән килешү буенча башка кешеләр тарафыннан башкарыла.

5.3.2. Муниципаль берәмлекнең гомуми файдалану территориясендә билгеләнгән төрлө алынган тиешле рәхсәтне алмыйча хужалык һәм ярдәмче корылмаларны (агач сарайлар, будкалар, гаражлар, күгәрченнәр) үз белдеге белән төзү тыела;

5.3.3. Төзелеш материалларын, продукцияне, чималны, жиһазларны, жирне, металл сыныкларын, агач, агач материалларын һәм аларны житештерүдән калган калдыкларны йорт яны территориясендә билгеләнгән төрлө алынган рәхсәтсез жыю һәм саклау тыела. Төзелеш материаллары, жиһазлар, башка әйберләр 5 көн эчендә жыештырылырга тиеш.

Төзелеш материалларын жыю Трудолюбово авыл жирлегенә башкарма комитеты житәкчесенә биргән хат-рәхсәт нигезендә башкарыла ала. Рәхсәт ике ай эчендә склад һәм саклауны планлаштыручы физик яки юри-дик зат гаризасы нигезендә бирелә.

Рәхсәтнең гамәлдә булу вакытын озайту кирәк булганда, гариза бирүче-ствада яшәүче документның гамәлдә булу вакытын (срок тәмамланганнан соң бер көннән дә соңга калмыйча) ике айдан да артыкка озайтуны рәсмиләштерергә тиеш түгел.

Төзелеш материалларын жыюга рәхсәт ике экземплярда төзелә, алар бер үк юри-дик көчкә ия, аларның берсе за-явительдә, икенчесенә складка рәхсәт бирүне теркәүне гамәлгә ашыручы җаваплы затта булырга тиеш.

6. Муниципаль берәмлек территориясен яшелләндерү

6.1. Барлык яшеллекләр дә тигез яшел фонд төшкил итә.

6.2. Территорияне яшелләндерү, паркларны, скверларны, зе-лени зоналарны саклау һәм торгызу буенча эшләр, урманнарны саклау һәм саклау махсулаштырылган оешмалар тарафыннан Трудолюбовский авыл жирлегенә башкарма комитеты белән килешүләр буенча муниципаль берәмлек бюджетында бу максатларга каралган акчалар чикләрендә башкарыла.

6.3.Жир кишәрлекләре булган физик һәм юридик затлар өлегенә участкаларда, шулай ук янәшәдәге территорияләрдә урнашкан яшеллекләренә саклау һәм саклау бурычын үтәргә тиеш.

Кагыйдәләрнең 6.2 һәм 6.3 пунктчаларында күрсәтелгән 6.4 кешегә:

- барлык кирәкле агротехник чараларны (су сибү, йомшарту, кисү, киптерү, үсемлекләренң корткычлары һәм авырулары белән көрәш, үлән чабу)вакытында үткөрүне тәмин итәргә;

коры һәм авария хәлендәге агачларны кисү һәм кисү, коры һәм Поло-манлы сучларны кисү һәм юл хәрәкәтен көйләүче техник чараларның күрүчәнлеген чикләүче ботакларны кисү;

жирле үзидарә органнарына корткычлар һәм авырулар күрүчәнлеген барлык очрактары турында житкөрергә һәм алар белән көрәшү чараларын күрүчәнлегенә, яраларны һәм агачлардагы тишлекләренә буяу ясарга;

- яшеллекнең коймаларын вакытында ремонтлау.

6.5. Яшеллек майданнарында тыела:

- газоннарда һәм яшь урман утыртуларда йөрергә һәм ятарга;

агачларны, куакларны, ботакларны һәм ботакларны вату, яфракларны һәм чөчәкләрне йолкып алу, жимешләрне жыю һәм жыю;

чатырларны вату һәм учаклар ягу;

газоннарны, чөчәк бакчаларын, юлларны һәм сулыкларны тыгып куярга;

скульптураларны, эскәмияләренә, коймаларны бозу;

агачлардан сок алу, кисүләр, язулар ясау, агачларга белдөрүләр, номер билгеләре, һәртөрле күрсәткечләр, чыбыклар ябыштыру һәм агачларга чүкчләр, тир-бәлешләр, баулар элгән өчен ыргаклар һәм кадаклар салу, ботакларда кер киптерү;

велосипедларда, мотоциклларда, атларда, тракторларда һәм автомашиналарда йөрү;

автотранспорт чараларын юарга, кер юарга, шулай ук яшеллекләр территориясендә урнашкан сулыкларда хайваннарны юарга;

- ял итү урыннарында, кешеләрнең күпләп тору урыннарында, пляжларда, скверларда хәрәкәт итү һәм автотранспорт чаралары тукталышы тыела.

- автотранспорт чараларын газоннарда парковкалау;

терлек көтүе;

төзелеш һәм ремонт эшләрән агачларны зыян күрүдән саклауны рантлаучы калканнар белән коймасыз башкарырга;

агач тамырларын агач ботагыннан 1,5 метр ераклыкта ачып, муеннарын агач-ев туфрагы яки төзелеш чүп-чарлары белән капларга;

яшеллекләр территориясендә материаллар жыярга, шулай ук яткан территорияләрдә зе-Лены агачлары зарарланучыларының таралуына ярдәм итүче материаллар складлары оештырырга;

чүплек, кар һәм боз чүплекләре оештыру, агачлар һәм куакларның саклануын тәмин итүче чаралар күрмичә, яшел агачлар булган участокларда түбөлөрдән кар ташлау;

үсемлек туфрагы, ком чыгару һәм башка казулар башкару;

паркларда, урман паркларында, скверларда һәм башка территория-рияләрдә этләрне йөртү һәм арбадан жиберү;

-муниципаль берәмлекнең гомуми файдалану территориясендәге яфракларны һәм чүп-чарны яндыру-ния.

6.6. Агачларны һәм куакларны үз белдегәң белән кисү тыела.

6.7. Жир асты коммуникацияләре төзелеш яки таш салу зонасына элөгүче эре агачларны һәм куакларны сүтү, муниципаль берәмлек чикләрендә югары вольтлы линияләр һәм башка корылмалар урнаштыру муниципаль берәмлекнең жирле администрациясенәң язма рөхсәте буенча гына башкарыла.

6.8. Жир асты коммуникацияләрен төзү яки жәю белән бәйлә зур агачларны һәм куакларны мәжбүри сүтү өчен торгызу бәясе алына;

6.9. Агачларны һәм куакларны сүтүгә рөхсәт бирү югары бәягә түлөгәннән соң башкарыла.

Өгәр күрсәтелгән агачлар күчереп утыртылырга тиеш булса, ул кире кайтарылу бәясен түләмичә башкарыла.

Яшеллекләрнең торгызу бәясе күләме һәм утырту урыны Трудолюбовский авыл жирлегә башкарма комитеты тарафыннан билгеләнә.

Яшеллекләрнең торгызу бәясе Трудолюбовский авыл жирлегә муниципаль берәмлегә бюджетына көртелә.

6.10. Нәртөрле зыян яки үз белдегә белән яшеллекләрне кисү, шулай ук саклау чараларын күрмәү һәм яшеллекләргә ваемсыз мөнәсәбәт өчен гаеплеләр административ һәм жинаять жаваплылыгына тартылырга мөмкин.

7. Юлларны саклау һәм эксплуатацияләү

7.1. Юл япмаларын саклау максатыннан муниципаль берәмлек территориясендә НИИ тыела:

йөк ташу;

урамнарда йөкләү-бушату эшләре вакытында рельсларны, бүрәнеләрне, тимер балкаларны, торбаларны, кирпичне, башка авыр өйберләрне ташлау һәм аларны жыю;

каты япма белән капланган торақ пунктлар урамнары буйлап ара, казда машиналар юк йөрү;

квартал эчендәгә жәяүлеләр до-рожекларында, тротуарларда зур йөк транспорты хәрәкәте һәм тукталышы.

7.2. Махсус оешмалар Кагыйдэләрнең 2.3 пунктында күрсәтелгән затлар белән килешүләр нигезендә муниципаль берәмлекләр территорияләрен җыештыралар.

7.3. Муниципаль берәмлек чикләрендә гомуми файдаланудагы автомобиль-биль юлларын, күперләрне, тротуарларны һәм башка транспорт инженерлык коралларын агымдагы һәм капитал ремонтлау, төзү һәм реконструкцияләү (гомуми файдаланудагы автомобиль юлларыннан, күперләрдән һәм федераль һәм региональ өһәмияттөгә башка транспорт инженерлык корылмаларыннан тыш) Башкарма комитет белән килешүләр (контрактлар) буенча махсуслаштырылган оешмалар тарафыннан башкарыла Трудолюбовский авыл җирлегә капитал кертәмнәр планы белән туры килә.

7.4. Җир асты челтәрләре карамагында булган оешмалар даими рәвештә коммуникация люкларының капкачлары һәрвакыт юл япмасы дәрәжәсендә булсын, даими рәвештә төзек хәлдә һәм ябык булсын өчен күзәтергә тиеш.

Урамнарның һәм тротуарларның йөрү өлешендә урнашкан люклар, коелар капкачлары, алар зыян күргән яки җиммерелгән очракта, шунда ук хезмәт күрсәтүче оешма тарафыннан көртәләнергә һәм 6 сәгать эчендә коммуникацияләр булган оешмалар тарафыннан торгызылырга тиеш.

8. Муниципаль берәмлекләр территориясен яктырту

8.1. Урамнар, юллар, майданнар, яр буйлары, күперләр, җәяүлеләр аллеялары, иҗтимагый һәм рекреацион территорияләр, торак кварталлар, торак йортлар, сәһәт һәм коммуналь оешмалар территорияләре, юл билгеләре һәм күрсәткечләре, торак пунктлар турындагы мәгълүмат элементлары тәүлекнең караңгы вакытында Трудолюбово авыл җирлегә башкарма комитеты расписаниесе буенча яктыртылырга тиеш.

Өлеге объектларны яктырту бурычы аларның миләкчеләренә яки миләкче тарафыннан номинацияләнгән затларга йөкләнә.

8.2. Муниципаль берәмлек территориясен энергия белән тәэмин итү физик һәм юридик затлар белән килешүләр (контрактлар) буенча, аларның оештыру-хокукий формаларына карамастан, билгеләнгән тәртиптә аларга бирелгән җир участкаларының миләкчеләре булып тора.

8.3. Аксубай муниципаль районы Трудолюбово авыл җирлегә башкарма комитеты белән килешүләр буенча махсуслаштырылган оешмалар тарафыннан урамнарның тышкы осве-щение челтәрләрен төзү, эксплуатацияләү, агымдагы һәм капитал ремонтлау башкарыла.

8.3.1. Аксубай муниципаль районы Трудолюбово авыл җирлегә башкарма комитеты тарафыннан расланган график буенча урамнарны, юлларны, майданнарны һәм башка объектларны тышкы яктырту эшләре алып барыла;

8.3.2. Биналар һәм корылмалар хужалары, миләк формаларына карамастан, проект буенча биналарны һәм корылмаларны архитектура-сәһәт яктыртуның булуын һәм эшләвен тәэмин итәргә тиеш;

8.3.3. Торак йортларның подъездларын тышкы яктырту җайланмаларын кабызу һәм сүндерү урамнарны тышкы яктырту режимында башкарыла;

8.3.4. Терегөмөшле газ разрядлы лампалар махсус бу максатлар өчен бүлөп бирелгән биналарда сакланырга һәм утильләштерү өчен махсус предприятиеләргә чыгарылырга тиеш

Күрсәтелгән лампаларны чүплеккә чыгарырга ярамай;

8.3.5. Металл таянычлар, кронштейннар һәм тышкы яктырту җайланмаларының һәм контакт челтәренә башка элементлары чисталыкта булырга, крен, коррозия очагы булмау һәм кирәк булганда миләкчеләр (хужалар, кулланучылар) тарафыннан буялырга тиеш, әмма өч елга бер тапкырдан да сирәгрәк түгел, һәм төзек хәлдә тотылырга тиеш;

8.3.6. Тышкы яктырту таянычлары, җәмәгәт транспортының контакт челтәре таянычлары, саклагыч, аергыч коймалар, юл корылмалары һәм юл җиһазлары элементла-

ры буялырга, язулардан һәм теләсә нинди Мәгълүмати-басма продукт-цитлардан чи-
стартылырга, төзек хәлдә һәм чисталыкта тотылырга тиеш;

8.3.7. Тышкы яктырту терәкләрен, жәмәгать транспорты контакт челтәренең
терәкләрен алыштырганда, күрсәтелгән конструкцияләр өч тәүлек эчендә сүтелергә
һәм СЕ-тей хужалары тарафыннан чыгарылырга тиеш;

Жимерелгән яктырту терәкләрен һәм электрлаштырылган транспортның контакт
челтәрен чыгару терәк хужасы тарафыннан башкарыла: төп юлларда кичекмәстән; кал-
ган тер-риторияләрдә (демонтажлана торган терәкләрне чыгаруны да кертеп) мондый
ихтияж ачыкланганнан соң (демонтажланганнан соң) тәүлек дәвамында;

8.3.8. Яктырту терәкләре һәм электрлаштырылган транспортның контакт челтәре
хужалары тәүлек дәвамында авыш терәкләрне сүтү яки төзәтү буенча чаралар
күрәләр;

8.3.9. Яктырту таянычларында һәм жәмәгать транспорты контакт челтәренең тая-
нычларында урнаштырылган барлык элементларның һәм объектларның төзек һәм
куркынычсыз торышы һәм канәгатьләнәрлек тышкы кыяфәте өчен әлеге таянычларның
хужасы (хужасы) җаваплы;

8.3.10. Тышкы яктырту җайланмаларын, баганалар, изоляторлар зыян күргән
очракта, эксплуатацияләү рәхсәт ителми.

Электр чыбыкларының өзәлүе яки терәкләрнең зарарлануы белән бәйлә тышкы
яктырту җайланмаларының эшендә бозылуларны ачыклаганнан соң ук төзәтергә кирәк;

8.3.11. Сымнарны һәм кабельләрне тышкы яктырту челтәрләренә һәм җайланма-
ларына үз белдеге белән тоташтыру һәм тоташтыру рәхсәт ителми;

8.3.12. Тышкы яктырту объектларының яки тышкы яктырту чаралары белән тәэмин
ителгән объектларның, шулай ук тышкы яктырту объектларына (чараларына) хезмәт
күрсәтүче оешмаларның милекчеләре (хужалары) :

1) урамнарның, юлларның тиешле яктыртылуын, терәкләрнең һәм яктырткычлар-
ның, яктырткыч-тән җайланмаларының сыйфатын күзәтергә, бозылган яки зыян күргән
очракта вакытында ремонт ясарга;

2) билгеләнгән тәртипкә ярашлы рәвештә яктыртуны кабызу һәм сүндерүне
күзәтергә;

3) тышкы яктыртуны урнаштыру, тоту, урнаштыру һәм эксплуатацияләү һәм бизәү
кагыйдәләрен үтәргә;

4) тышкы яктырткычларны вакытында алыштырырга.

Аерым яктырткычларның яктылыгын торгызу вакыты җитешсезлекләр ачыклан-
ганнан яки тиешле хәбәр килгәннән соң 10 тәүлектән артмаска тиеш;

8.3.13. Тротуарларда урнашкан мәчталар һәм тышкы яктырту терәкләре
тирәсендәге территорияләргә җыештыру өчен җаваплылык тротуарларны җыештыру
өчен җаваплы кешеләргә йөкләнә.

Трансформатор подстанцияләренә, автомат режимда эшләүче башка инженерлык
корылмаларына (хезмәт күрсәтүче персоналсыз) якин территорияләргә җыештыру
өчен җаваплылык әлеге объектлар урнашкан территорияләр хужаларына йөкләнә;

8.3.14. Биналарны инженер-техник тәэмин итү өчен билгеләнгән элемент, телеви-
дение, радио, Интернет һәм башка тиешле челтәрләр кабель линияләрен урнаштыру
Җир асты ысулы белән (траншеяләрдә, каналларда, тоннельләрдә) башкарыла;

8.3.15. Тышкы коммуникацияләргә биналарга башка ысул белән (һава, жир
өстендәгә) үткөрү аларны эксплуатацияләүче оешмаларның тиешле техник шартларын
алу шартларында жир астында урнаштыру мөмкин булмаган очракта гына рәхсәт
ителә;

8.3.16. Асылмалы элемент линияләрен һәм воз сулыш-кабель үтүләрен ныгыту
сыйфатында кулланырга ярамай:

1) жәмәгать һәм тимер юл транспорты контакт челтәрләренең һәм тышкы яктырту
терәкләренең терәкләре һәм подвеска элементлары;

2) автомобиль юлларын төзекләндерү элементлары: юл коймалары, светофорлар,
юл билгеләре урнаштыру өчен билгеләнгән элементлар һәм конструк-цитлар;

3) биналарның һәм корылмаларның фасадлары, түбэләре, стеналары элементлары (төтен чыгару, вентиляция, телевидение һәм радионың коллектив кабул итү Систем антенналары, фронтонар, козырькалар, ишекләр, төрөзәләр);

8.3.17. Рөхсәт ителми:

1) элемтә кабельләрен бер бинадан икенчесенә һава ысулы белән жәю вақытында юлларны кисеп чыгу;

2) кабель запасларын тарату муфтасы шкафыннан читтә урнаштырыгыз;

8.3.18. Милекчеләр (хужалар) техник элемтә чараларын (кабе-ли, кабельләрне беркетү элементлары, бүлү һәм муфта шкафлары һәм башкалар), шулай ук алар ярдәмендә тоташтырыла торган техник жайланмаларны тиешле хәлдә (изоляция тышчасы өзәлүгә һәм/яки булмауга, буяу булмауга, коррозиягә һәм/яки механик зыянга юл куймау, чыбыкларны бөйләү һәм/яки аларны яктырту таянычлары һәм электр тапшыру линияләре).

9. Төзөлеш, ремонт эшләрен башкару,

9.1. Жирне казу яки юл япмаларын ачу белән бөйлә эшләр (проклад-ка, жир асты коммуникацияләрен реконструкцияләү яки ремонтлау, баганалар һәм шпунт салу, тупракны планлаштыру, бораулау эшләре) Трудолюбовский авыл жирлегә башкарма комитеты тарафыннан бирелгән язма рөхсәт (жир эшләрен башкаруга ордер) булганда гына башкарыла.

Авария эшләре челтәр хужалары тарафыннан телефон программасы буенча яки Трудолюбовский авыл жирлегә башкарма комитетының уве-домены буенча 3 көн эчендә рөхсәт рәсмиләштерелеп башланьрга мөмкин.

9.2. Комму-никацияләрне төзү, реконструкцияләү, ремонтлау буенча эшләрне башкаруга рөхсәт Аксубай муниципаль берәмлегенә Трудолюбово авыл жирлегә башкарма комитеты тарафыннан:

- инженерлык коммуникацияләрен саклау өчен җаваплы булган кызыксынган хезмәтләр белән килештерелгән эшләр үткөрү проекты;

Транспорт һәм жәяүлеләр хәрәкәте схемасы, юл хәрәкәте иминлегә буенча дәүләт инспекциясе белән килештерелгән;

- хезмәт сөючеләр авыл жирлегә башкарма комитеты белән килештерелгән эшләрне башкару шартлары;

- эшләрне башкаруның календарь графигы, шулай ук милекче яки ул вәкаләтле зат белән жир участогын төзекләндерү турында килешү, аның территориясендә төзөлеш, реконструкция, коммуникацияләрне ремонтлау буенча эшләр башкарылачак.

Юллар, тротуарлар яки газоннар япмасын торгызу кирәклегә белән бөйлә эшләрне башкарганда, жир эшләрен башкаруга рөхсәт юл япмасына, тротуарларга, газоннарга хезмәт күрсәтүче махсуслаштырылган оешма белән согла-сование буенча гына бирелә.

9.3. Магистраль урамнарның йөрү өлеше астында басымлы коммуникацияләр салу башланмый.

9.4. Эшләүче жир асты коммуникацияләрен реконструкцияләгәндә магистраль урамнарның йөрү өлеше астыннан чыгару каралган.

9.5. Жир асты коммуникацияләрен урамнарның йөрү өлеше астында, юллар астында, шулай ук тротуарлар астында, траншея киңлегенә карамастан, автомобиль юлының (тротуарның) йөрү өлешен тулы киңлеккә торгызу шарты белән, тиешле оешмалар тарафыннан жәелдерергә рөхсәт ителә.

Кирпечне юл өлеше астында урнашкан конструкцияләрдә, жир асты коммуникацияләрендә кулланырга ярамый.

9.6. Яңа төзелгән (реконструкцияләнгән) урамнарны, скверларны ачу мөмкинлеген булдырмау максатыннан, алдагы елда жир асты челтәрләрен төзү һәм реконструкцияләү буенча эшләр башкарырга тиешле барлык оешмалар, алдагы елның 1 ноябренә кадәр, Трудолюбово авыл жирлегә башкарма комитетына эшләренә башкарылачак

сроklarын күрсәтәп, коммуникацияләр салу буенча планлаштырылган эшләр турында хәбәр итәргә тиеш.

9.7. Казу эшләре башланганчы:

- килешкән схема буенча юл билгеләрен кую;

эшләренә башкару урынын саклау, коймаларга эш башкаручы оешманың исеме, эшләренә башкару өчен җаваплы кешенең фамилиясе, оешманың телефон номеры язылган такта элгән.

Стенаны чиста килеш тотарга кирәк, эш башкарганда юл өлеше янында шоферлар һәм җәяүлеләр өчен күрү мөмкинлеген тәэмин итәргә кирәк, тәүлекнең караңгы вакытында кызыл сигнал фонарьлары белән билгеләнгән.

Стенаны тоташ һәм ышанычлы итеп ясарга киңеш ителә, ул поп-данны төзелеш мей-данчыгына чит кешеләренә кертми.

Траншеяләр аша җәяүлеләр агымы юнәлешләрендә бер-берсеннән 200 метрдан да ким булмаган ераклыкта күпер-ки төзәргә кирәк.

Эшләренә башкару ябылу, пасс-Жир транспорты маршрутларын үзгәртү белән бәйлә булган очракларда, эш срогы күрсәтелгән тиешле белдерүләренә матбугатка урнаштырырга.

Кирәк булганда билгеләнгән тәртиптә рәсмиләштерергә һәм яшеллекләренә сүтәргә яки яңадан утыртырга. Жир асты комму-никацияләрен ремонтлаганда яки реконструкцияләгәндә, аларга кадәр аралыкта коммуникацияләр салганнан соң утыртылган яшеллекләренә сүтү кирәклегә барлыкка килсә, бу утырту-көннәренң баланс бәясе кире кайтарылмый.

9.8. Эшләренә башкаруга рәхсәт эш урынында булырга һәм беренче таләп буенча эксплуатация кагыйдәләренең үтәлешен контрольдә тотучы затларга күрсәтергә тиеш.

9.9. Рәхсәттә эшләренң вакыты һәм шартлары билгеләнә.

9.10. Жир эшләре башланганчы, төзелеш оешмасы эксплуатация хезмәтләренең представи-тәлейларын чакыра, алар үз комму-никацияләренең урынын төгәлләргә һәм эшләренң махсус шартларын язма рәвештә теркәргә тиеш.

Жир эшләрен башкаручы төзелеш оешмасы аерым шартларны төгәл үтәргә тиеш.

9.11. Әгәр вәкил килмәсә яки аның коммуникациянең төгәл урынын күрсәтүдән баш тартса, тиешле акт төзелә. Шул ук вакытта эш алып баручы оешма җитәкчеләккә топо-осказанные коммуникацияләр торышы белән җитәкчеләк итә.

9.12. Урамнарның йөрү өлешендә эш башкарганда, тран-муен чикләрендәгә асфальт һәм вак ташлар сүтелә һәм эш җитештерүче тарафыннан махсус билгеләнгән урынга чыгарыла.

Бордюр сүтелә, алга таба ки җайланмалары өчен эш башкару урынында саклана.

Урамнарда, төзелгән территорияләрдә эшләр башкарганда, туфракны шунда ук сы чыгара.

Кирәк булса, төзелеш оешмасы туфракны чүплектә планлаштыруны тәэмин итә ала.

9.13. Юл өлеше һәм тротуарлар астындагы траншеяләр катламлы тыгызлау һәм су сибү белән ком һәм ком фунты белән күмелә.

Газоннардагы траншеяләр җирле туфрак белән күмелә, тыгызлана, пло-дород катламы торгызыла һәм үлән чөчелә.

9.14. Геодезия төшерелгәнче траншеяне күмеп кую рәхсәт ителми. Жир эшләрен башкаруга рәхсәт алган оешма-ции эш төмамланганчы геодезия төшерелүен хәбәр итәргә тиеш.

9.15. Эшләренә төзекләндерелмәгән территорияләрдә башкарганда, траншеянең бер ягында эшкәртелгән туфракны склад-җыю рәхсәт ителә.

8.9.18. Траншеяне кирәкле тыгызлаусыз яки җир эшләре кагыйдәләрен бозмыйча кон-дицион булмаган туфрак белән күмгәндә вәкаләтле вазифаи затлар гаепле затларны административ җаваплылыкка тарту өчен протокол төзәргә хокукты.

9.16. Жир асты коммуникацияләре өстендә дә, ремонт-тергезелеш эшләре башкарыл-маган, эмма ремонт-тергезелеш эшләре үткәреелгәннән соң 2 ел эчендә барлыкка

килгән, бер тапкыр эш башкаруга карар алган оешмалар тарафыннан тәүлек дәвамында юкка чыгарылырга тиеш.

Жир асты коммуникацияләрендә аварияләр аркасында барлыкка килгән бозлар организацияләре коммуникацияләре хужалары яки килешү нигезендә махсус оешмаларга коммуникацияләре хужалары хисабына юкка чыгарыла.

9.17. Коммуникацияләре төзегәндә, ремонтлаганда, реконструкцияләгәндә, просрочен ордерлары буенча эш алып бару жир эшләрен үз белдеге белән башкару дип таныла.

10. Муниципаль берәмлектә хайваннарны тоту

10.1 Гомуми нигезләмәләр

10.1.1. Кагыйдәләре Россия Федерациясенең башка норматив хокукый актлары нигезендә эшләнгән, алар торак пунктта йорт хайваннарын, терлекләре һәм кошларны тотуга, территорияләрең санитар торышына, хайваннарны яклауга таләпләре билгели һәм аларның ведомствого буйсынуына карамастан, барлык физик һәм юридик затларга (предприятиеләр, учреждениеләр һәм орган-зацияләргә) кагыла.

10.1.2. Йорт хайваннарына, терлеккә һәм кошларга милек турында гомуми кагыйдәләре кулланыла. Йорт хайваны хужасыннан суд карары буенча яки гамәлдәге законнарда каралган башка тәртиптә тартып алырга мөмкин.

10.1.3. Муниципаль берәмлек территориясендә авыл хужалыгы хайваннарын озата баручыларсыз йөртү тыела.

10.2. Этләре һәм мәчеләре тоту таләпләре

10.2.1. Эт, мәче хужасы булып хайваннарны карау белән шөгыльләнгәче физик яки юридик зат санала, шул исәптән хужасыз хайваннарны тотуга кабул иткән кешеләр дә. Физик затның территориясендә даими яшәүче хайван, әлегә физик затның хайваннары дип санала. Тия (учреждение, оешма) предприятиесе территориясендә яшәүче һәм саклау яки башка функцияләре үтәргә чакырылган хайван әлегә юридик затныкы дип санала.

10.2.2. Хайваннарны тоту өчен гомуми таләпләр:

- хайваннарны тикшерү, профилактик прививкалар, диагностик тикшеренүләр өчен даими бирү. 3 айлык яшьтән башлап барлык этләр дә котыру авыруына каршы прививка ясатырга тиеш;

йорт һәм аның тирәсендәге территориянең санитар хәлен саклау. Гомуми файдаланудагы урыннарда, балалар майданчыкларында, тротуарларда һ. б. хайваннарга калдырылган экскрементларны хайван хужасы жыярга тиеш;

торак биналарда, шулай ук ишегалдында һәм урамда этләр йөргәндә кичке 23 сәгатәтән иртәнге 7 сәгатәкә кадәр тынлык һәм тынычлык тәэмин итү;

хайваннарның караучысыз яшәвен булдырмау (караучысыз хайваннар булып жәмәгать урыннарында озата баручы затсыз һәм муенсасыз булган, хужалары тарафыннан кыска вакытка бәйләнештә калдырылганнардан тыш, со-баклар һәм мәчеләр санала);

торак пункт территориясендә караучысыз хайваннар туплану мөмкинлеген булдырмау.

10.2.3. Тью:

хайваннарны хайван зурлыгына туры килмәгән камераларда, будкаларда, вольерларда һәм башка корылмаларда тоту;

- этләре кешеләргә яки хайваннарга агулау;

- хайваннарны үз-үзеңне йөртү өчен Чыгару;

хайван тиреләре, ит, башка чимал куллану максатыннан этләр һәм мәчеләре үрчетү, тоту һәм тоту;

кешеләрең күпләп су коену урыннарында су объектларында этләре юарга;

бу максатлар өчен билгеләнмәгән урыннарда хайваннар һәм кошлар көтүе: ишегалларында күп фатирлы торак йортлар, паркларда, скверларда, хастаханәләр территориясендә, спорт һәм балалар мәйданчыкларында һ. б.

- күп фатирлы йорт ишегалларында һәм торак пункт урамнарында йорт хайваннарын һәм кошларын сую тыела.

10.2.4. Торак биналарда тотылган йорт хайваннары саны гражданның сәламәтлеген саклау, санитар-эпидемиологик иминлек өлкәсендә федераль закон таләпләренә туры килергә тиешле шартлар белән билгеләнә.;

- милекләрендә яки файдалануында жир кишәрлеге булган эт хужаларына этне ирекле тотарга яки төнлә сак хезмәтә өчен ишегалдына чыгарырга рөхсәт ителә, тик участка кергәндә ишегалдында со-Бакы булу турында кисәтү язуы булганда гына, шул ук вакытта жир кишәрлеге тулысынча көртәләнергә һәм этнең аның чикләреннән чыгу мөмкинлегә булмаста тиеш.

10.2.5. Хужалык субъектлары тарафыннан хайваннарны тоту:

хужалык субъектлары хайваннарны даими карау белән тәмин иткән очракта хайваннарны тотуга рөхсәт ителә;

-бу максатлар өчен махсус жиһазландырылган биналар (урыннар)булганда оешмаларда, учреждениеләрдә, предприятиеләрдә хайваннарны тоту тыела;

- хайваннарның контрольсез үрчүен туктату максатыннан хужалык итүче субъектка хайваннарны стерильләштерергә кушалар;

- предприятие тарафыннан хайваннарны тоту өлегә һәм аның тирәсендәге территориядә булган кешеләрнең иминлек нормаларына туры килергә тиеш;

- предприятие территориясен саклау өчен вольерларда яки бәйләнештә тотылган каравыл этләрен жибөрү, өлегә терри-ториядә кунакларның булмавына алдан ук инанып кына кирәк, шул ук вакытта эт муенсада булырга тиеш;

- кергәндә, предприятие территориясенә кергәндә, этләр тарафыннан территорияне саклау турында кисәтү тактасы эленеп торырга тиеш.

10.2.6. Этләрне йөртү тәртибе:

этләрне изоляцияләнгән территорияләрдән гомуми ишегалларына, урамга ко-ротком бәйләвечтә (зур этләрне бәйләвечтә һәм муенында)чыгарырга кирәк;

кешеләрнең күпләп жыелу урыннарында этләр хужалары белән бергә бауда һәм муенсада булырга тиеш;

- этне өлегә кагыйдәләренә үтәп, аз кешеле урыннарда гына бәйдән төшерергә мөмкин.

Исерек хәлдә булган кешеләргә, шулай ук 14 яшьтән кечерәк булган кешеләргә үзегез каравылчы, сугышчы, эре һәм явыз этләр (явыз эт хайван, чит кешеләргә, башка хайваннарга карата агрессиянең ачык билгеләрен күрсәтеп, хужасын, территориясен, нәселен яклау белән бәйлә булмаган) йөрү һәм алар белән жәмәгать урыннарында һәм транспортта күренү тыела;

- балалар мәйданчыкларында, стадионнарда, мәктәпкәчә, мәктәп һәм башка белем бирү учреждениеләре территориясендә этләрне ирекле йөртү тыела.

10.2.7. Авыл жирлегә администрациясе урамда яки башка жәмәгать урыннарында йөртүгә затсыз, токымына һәм билгеләнешенә карамастан (шул исәптән номерлы муенсалы) күчмә хайваннарны тотарга хокуклы.

10.2.8. Үлгән хайваннарны тоту һәм утильләштерү килешүләр буенча муниципаль-паль оешмасы бюджетында каралган акчалар чикләрендә башкарыла.

10.3. Эт һәм мөчә хужаларының хокуклары һәм бурычлары

10.3.1. Хайван хужалары хокуклы:

10.3.1.1. Үз хайваннарыгызны махсус клубларда теркөргә, аларга паспортлар алырга, аларда инфекция авыруларга, ветеринария хезмәтә үткөргән дегельминтизацияләргә каршы профилактик прививкаларны даими үткөрү чагылырга тиеш.

10.3.1.2. Чикләнгән вакытка этегезне кибет яки башка учреждение янында кыска аркан белән бәйләп калдырырга (зур этне бары тик муенсада гына).

10.3.1.3. Хайваннарны жәмәгать транспортында билгеләнгән тәртиптә йөртү.

10.3.2. Хайван хужалары бурычлы:

10.3.2.1. Гамәлдәге санитар кагыйдәләренә һәм гигиена нормативларын үтәүдә, эпидемиягә каршы һәм сани-тарно-гигиена чараларын үтәүдә чагыла торган халыкның санитар-эпидемиологик иминлеген тәэмин итү өлкәсендәге законнарны төгәл үтәргә. Күрсәтелгән таләпләр үтәлмәгән очракта хайван хужалары гамәлдәге закон нигезендә административ җаваплылыкка тартыла.

10.3.2.2. Ветеринария һәм жәмәгать иминлегенә таләпләрен үтәү, хайванның үз-үзен тотышын тәэмин итү, ул тирә-юньдәге кешеләр һәм башка хайваннар өчен куркыныч тудырмый, тоту

сакчы этләренә ныклы бәйләнештә, этләренә бәйләнештән ябык ишегалларында гына төшерергә, аларның качу мөмкинлеген булдырмаска.

10.3.2.3. Кешене яки башка хайванны тешләгән хайванны тикшерү өчен ветеринария учреждениесенә, ә зыян күргән кешене медицина учреждениесенә шунда ук алып барырга.

10.3.2.4. Ветеринария учреждениеләренә жи-вотларның кинәт һәлак булу очраklары, аларның гадәти булмаган тәртибе, кинәт агрессиясе яки хайваннарны кыргый ерткычлар тешләү очраklары турында шунда ук хәбәр итәргә.

10.3.2.5. Хайваннарның мәетләрен ташлауга юл куймаска.

10.3.2.6. Этләренә һәм мәчеләренә балалар мәйданчыкларына, мөгариф, медицина, сөүдә учреждениеләренә һәм оешмаларына һәм башка гомуми файдалану урыннарына кертмәскә.

10.3.2.7. Тынычлык һәм тынычлыкны кичкә 23 сәгатьтән иртәнгә 7 сәгатькә кадәр, шулай ук территорияләренәң чисталыгын тәэмин итәргә .

10.3.2.8. Хайванны алга таба тоту мөмкин булмаса, хужа аны башка гражданның яки оешмаларга тапшырырга тиеш. Хайвандан баш тарту хужаның хайванга карата хокукларын һәм бурычларын башка кеше сатып алганчы туктатмый.

10.4. Терлек, кош-корт һәм бал кортларын тоту таләпләре

10.4.1. Хайваннар һәм кошлар хужалары башка хайваннарга һәм кешеләргә куркыныч йогынтысын булдырмаска, шулай ук тирә-юньдәгеләр өчен санитар нормалар белән бергә тынлык тәэмин итәргә, гамәлдәге санитар-гигиена һәм ветеринария кагыйдәләрен үтәргә тиеш.

10.4.2. Иорт хайваннарын һәм кошларны санитар-эпидемиологик кагыйдәләренә үтәүче хужалык корылмаларында тотарга рөхсәт ителә, андагы нормаларга ярашлы рәвештә хайваннарны тоту һәм үрчетү өчен бинадан торак төзелеш объектларына кадәр аралар билгеләнгән.

Ара	Баш саны (данә.)						
	дунгызлар	Сыер, үгез	Сарык, көжә	Ана куянар	кош	атлар	Нутрийлар
10 м	до 5	до 5	до 10	до 10	до 30	до 5	до 5
20 м	до 8	до 8	до 15	до 20	до 45	до 8	до 8
30 м	от 10 до 15	от 10 до 15	от 20 до 25	до 30	от 60 до 75	до 10	до 10
40 м	от 15	от 15	от 25	до 40	от 75	до 15	до 15

10.4.3. РФ Авыл хужалыгы министрлыгының 27.03.2006 елгы 90 номерлы «кошлар гриппына каршы көрәш кагыйдәләренәң раслау турында» гы Боерыгына ярашлы рәвештә кош хужалары:

кошлар авыруының барлыкка килүен кисәтүче хужалык һәм ветеринария чараларын гамәлгә ашырырга;

- ветеринария өлкәсендә белгечләргә аларның таләпләренә буенча кошларны тикшерү өчен бирергә;

- ветеринария өлкәсендә белгечләренәң кошлар гриппын профилактикалау һәм аңа каршы көрәш буенча чаралар үткөрү турындагы күрсәтмәләрен үтәргә;

кошлар агриппы белән авыруны кисәтү буенча чикләү чараларын үткөрүне тәэмин итү;

ветеринария өлкәсендәге белгечләргә кошларның кинәт үлеме яки бер вақытлыча массакүләм авыру очраklары, шулай ук аларның гадәти булмаган тәртибе турында хәбәр итәргә;

белгечләр килгәнче, авыруда шикләнелгән кошларны изоляцияләү буенча чаралар күрергә.

10.4.4. Шәхси хужалыklарда авыру хайваннарны ачыклаганда, аларны суялар, зарланганнарны сәламәт терлектән аерып тоталар, шулай ук көтүлек өлеше дә бар. Авыру хайваннардан сәт сәт заводына тапшырыла. Хайваннарны сату, сатып алу, сую, күчерү, терлекчелек продукциясен сатуны Хайваннар авыруларына каршы көрәш буенча район станциясе ветеринария белгечләре беләме белән генә башкарырга.

10.4.5. Биологик калдыklарны жыю, утильләштерү һәм юк итүнең ветеринария-санитария кагыйдәләре нигезендә, хайван хужалары, хайван үлгәннән соң бер тәүлектән дә артык булмаган вақыт эчендә, абортланган яки үле туган баланы тапканнан соң, бу хакта ветеринария белгеченә хәбәр итәргә тиеш, ул тикшерү нәтижеләре буенча биологик калдыklарны утильләштерү яки юк итү тәртибен билгели. Биологик калдыklарны эшкәртү яки күмү (яндыру) өчен китерү бурычы хужага йөкләнә.

10.4.6 РФ Хөкүмәтенең 23.10.1993 елгы 1090 номерлы карары нигезендә (ред. 10.05.2010) юл хәрәкәте кагыйдәләре турында

- юлдагы хайваннарны, кагыйдә буларак, тәүлекнең якты вақытында куарга кирәк. Йөгөрүчеләр хайваннарны юлның уң ягына мөмкин кадәр якынак юнәлтәргә тиеш.

10.4.7. Авыл хужалыгы хайваннарын көтү Трудлюбово авыл башкарма комитеты махсус бүлөп биргән көтү урыннарында хужасы яки аның вәкаләтлесе күзәтүе астында башкарыла.

10.4.8. Тыю:

йорт хайваннарын һәм кошларны санитар-техник таләпләргә җавап бирмәгән биналарда тоту, хайваннарны һәм кошларны урамнарга, майданнарга, скверларга һәм паркларга чыгару.

авыл хужалыгы хайваннарын торак пункт территориясендә озата баручы затларсыз күчерү;

бу максатлар өчен билгеләнмәгән урыннарда хайваннар һәм кошлар көтүе.

- юлда хайваннарны күзәтүсез калдырырга;

10.4.9. Физик яки юридик затлар умарталарны бал кортлары гаиләләре белән урнаштыралар

зоотехник һәм

бал кортларын тотуның ветеринария-санитар нормалары һәм кагыйдәләре.

Умарталар бал кортлары гаиләләре белән учреждениеләрдән шундый ераклыкта урнашалар

сәламәтлек саклау, мәгариф учреждениеләре, мәктәпкәчә тәрбия учреждениеләре, кешеләрнең иминлеген тәэмин итүче мәдәният учреждениеләре.

Умарталар бал кортлары гаиләләре белән җир участогында урнашалар, ераклыкта якынак түгел

караганда:

Күрше җир участогы чигеннән 10 метр ераклыкта, югыйсә бал кортлары гаиләләре белән умарталар ике метрдан да ким булмаган биеклектә урнаштырылырга яки күрше җир участогыннан бина, корылма, корылма, тоташ койма яки ике метрдан да ким булмаган биеклектәге куе ку-старник белән аерылырга тиеш;

Кешеләр йери торган сукмакка кадәр 10 метр;

Авыл яны юлына кадәр 20 метр;

100 метрдан сулыklарга кадәр, алар гомуми ял итү, спорт, кешеләрнең башка күпләп жыелу урыннары, шулай ук хайваннарны су эчәртү өчен кулланыла;

10.4.10. Күчмә умарталарны бал жыю чыганаklарында башка күчмә яки стационар умарталардан шундый ераклыкта урнаштыралар, анда бал кортлары гаиләләрен про-

дуктив тоту, авыл хужалыгы үсемлекләрен һәм җимеш ағачларын нәтиҗәле пычрату тәэмин ителә.

Бал кортларының очу юлында күчмә умарталарны башка, элек урнаштырылган умартадан бал җыю чыганақларына урнаштыру рәхсәт ителми.

10.4.11. Гражданнырга һәм юридик затларга күчмә умарталык урнаштырылганнан соң, аның турында мөгълүматны сакларга һәм умарталыкның ветеринария-санитар паспортын авыл җирлеге администрациясенә күрсәтергә кирәк.

10.5. Терлек һәм кош-корт хужаларының бурычлары

Терлек һәм кош-корт хужалары бурычлы:

10.5.1. Терлек һәм кошларны биологик үзенчәлекләренә карап тоту, аларны кешелекле тоту, караучысыз калдырмау, ризык һәм су, кыйнау һәм авыру очрагында вакытында ветеринария ярдәменә мөрәҗеҗәгать итү.

10.5.1.1. Терлек һәм кошлар тотылган биналарны, шулай ук янәшәдәге территорияне чисталыкта тотарга.

10.5.1.2. Терлек һәм кошларны ветеринария табибына тикшерү, диагностика тикшеренүләр, саклагыч прививкалар һәм дөвалау-профилактика образлары боток өчен вакытында бирергә.

10.5.2. Африка дуңгыз чумасы таралуын кисәтү чараларын гамәлгә ашырганда хайваннар хужаларының һәм терлекчелек продуктлары җитештерүчеләрнең бурычлары.

10.5.2.1. Хайваннар хужалары һәм терлекчелек продуктлары җитештерүчеләр Африка дуңгыз чумасы таралуын кисәтү чараларын үткөргөндә:

1) дәүләт ветеринария күзәтчелеген гамәлгә ашырырга вәкаләтле затларга дәүләт ветеринария күзәтчелеген гамәлгә ашыру өчен аларга караган хужалык биналарына, корылмаларына һәм коралларына киртәсез керүне тәэмин итү;

2) Африка дуңгыз чумасын кисәтү-көтүне һәм терлекчелек продуктларын ветеринария-санитария ягыннан куркынычсызлыкны тәэмин итүче хужалык һәм ветеринария чараларын гамәлгә ашырырга, терлекчелек азыкларын саклау һәм эшкөртү өчен терлекчелек биналарын һәм корылмаларын тиешле хәлдә тотарга, әйләнә-тирә мохитне калдыклар белән пычратуга юл куймаска терлекчелек;

3) дуңгызларны тикшерү өчен ветеринария өлкәсендә белгечләргә аларның таләпләре буенча бирергә, күрсәтелгән белгечләргә дуңгызларның кинәт үлеме яки бер үк вакытта күпләп авыру очрақлары, шулай ук аларның гадәти булмаган тәртибе турында шунда ук хәбәр итәргә;

4) ветеринария өлкәсендә белгечләр килгәнче, авыруда үскән дуңгызларны изоляцияләү буенча чаралар күрергә;

5) хайваннарны ташу һәм сую, терлекчелек продуктларын эшкөртү, саклау һәм сатуның билгеләнгән ветеринария-санитар кагыйдәләрен үтәргә;

6) Африка дуңгыз чумасын профилактикалау буенча чаралар үткөрү турында ветеринария өлкәсендә белгечләр күрсәтмәләрен үтәргә.

10.6. Йорт хайваннары хужаларының җаваплылыгы

(этләр, мөчеләр), терлекләр һәм кошлар

10.6.1. Әлеге кагыйдәләрне үтәмәгән өчен йорт хайваннары, этләр, мөчеләр, терлек һәм кош-корт хужалары гамәлдәге законнар нигезендә җаваплы, ТР Аксубай муниципаль районы Трудлюбово авыл җирлеге Башкарма комитетының кул-йөртүчесе административ хокуклар-җимерелүләр турында беркетмәләр төзәргә вәкаләтле, Трудлюбово авыл җирлеге башлыгының 17.10.2014 елның 12 номерлы карары

10.6.2. Гражданнырның сәламәтлегенә китерелгән зыян, яки этләр, мөчеләр, терлекләр һәм кошлар тарафыннан милеккә китерелгән зыян, суд карары буенча, закон нигезендә билгеләнгән тәртиптә кайтарыла.

11. Автотранспорт чараларын тоту һәм урнаштыру

11.1 тыела:

транспорт чараларын балалар мөйданчыкларында, газоннарда, бордюрларга керү белән, жәяүлеләр юлларында, яшеллекләре булган территорияләрдә, елның вакытына карамастан, автомобильләр йөрүенә, жәяүлеләр үтүенә, территорияләргә жыештыруга, ашыгыч хезмәтләр автомашиналары йөрүенә, башка махсус транспортка комачаулаучы башка урыннарда парковкаларга;

йорт хужалыгы территориясендә ташландык транспорт чарасы дип танылырга мөмкин булган комплектланмаган (төзек булмаган) транспорт чарасын сакларга, автомобильләр йөрүенә, жәяүлеләр үтүенә, территориягә жыештыруга Комачаулым, ул Тру-долубовский авыл жирлегә башкарма комитеты билгеләгән тәртиптә эвакуацияләнергә тиеш.

12. Жирләү урыннары жирләү урыннары

12.1. Зиратлар территориясендә кунаклар жәмәгәт тәртибен һәм тынлыкны сакларга тиеш.

12.2. Зират территориясендә килүчеләргә тыела:

һәйкәлләрне, зират жиһазларын бозу, территориягә пычрату;

яшеллекләргә вату, чәчәкләргә ерту;

- этләр йөртү, йорт хайваннары көтү;

учаклар ягу, ком, балчык чыгару;

велосипедларда, мопедларда, мотороллерларда, мотоциклларда йөрү,

зират территориясә автомобиль транспортында, инвалидлардан тыш;

- спиртлы эчемлекләр эчәргә.

13. Кагыйдәләргә үтәләшен контрольдә тоту

12.1. Әлегә муниципаль кагыйдәләргә үтәләшен контрольдә тотуны Аксубай муниципаль районы Трудолубовский авыл жирлегә башкарма комитеты тәэмин итә. 12.2. Эчке эшләр органнары;

12.3. Санитар-эпидемиологик күзәтчелек органнары;

12.4. Аксубай районы хакимиятенә архитектура, шөһәр төзелеш бөлгә;

12.5. Районның торак пунктларын төзекләндерү һәм санитар тоту өлкәсендә билгеләнгән нормаларны һәм кагыйдәләргә үтәүне чикләүчә башка билгеләнгән тәртиптә вәкаләтле органнар (вазыйфаи затлар);

12.6. Кагыйдәләргә бозуда гаеплеләр административ хокук бозулар турындагы закон нигезендә административ җаваплылыкка тартыла.

12.7. Әлегә кагыйдәләргә бозган өчен юридик һәм физик затлар Россия Федерациясә законнары нигезендә дисциплинар, административ, гражданлык-хокукий җаваплылык тоталар.

12.8. Үзләргә законсыз гамәлләргә яки эш итмәүләргә белән авыл жирлегенә зыян китергән юридик һәм физик затлар китерелгән зыянны капларга тиеш.

12.9. Зыянны каплаудан баш тарткан очракта, зыянны суд тәртибендә түләтә.

12.10. Административ җаваплылык чараларын куллану бозучыны ул китергән матди зыянны гамәлдәгә законнарға ярашлы рәвештә каплау һәм рөхсәт ителгән бозуларны бетерү бурычыннан азат итми.